

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

Společné stanovisko k hlasování Evropského parlamentu o směrnici o autorském právu v Jednotném digitálním trhu

Z pozice nejvýznamnějších firem, podnikatelů, startupů a sektoru informačních a komunikačních technologií v České republice chceme tímto společným prohlášením vyjádřit svůj kritický postoj k výsledku hlasování o podobě pozice Evropského parlamentu k návrhu směrnice o autorském právu v Jednotném digitálním trhu.

Evropský parlament hlasoval o podobě své pozice pro další vyjednávání v rámci dialogu, aniž by vzal v potaz praktické dopady, které toto rozhodnutí bude mít na dokončení Jednotného digitálního trhu a další rozvoj podnikání a inovací v Evropské unii.

Opakovaně jsme poukazovali na vážné nedostatky celého návrhu. Přestože podporujeme modernizaci ochrany autorských práv na jednotném digitálním trhu, máme za to, že tato ochrana musí reflektovat aktuální příležitosti a výzvy, které internet přináší.

S politováním však musíme konstatovat, že návrh Evropské komise ani pozice Rady a Parlamentu nejsou vyváženým kompromisem. Text je špatnou zprávou pro evropské startupy, malé a střední podniky, technologické firmy, tvůrčí jednotlivce i uživatele. Místo důrazu na inovace a spolupráci zvítězily partikulární zájmy. Evropská komise na jednu stranu představuje smělé plány v oblasti umělé inteligence, avšak zároveň přijímá legislativní opatření, která jejímu dalšímu rozvoji staví do cesty překážky.

Schválená pozice Parlamentu zásadním způsobem ohrozí další rozvoj umělé inteligence v EU, protože směrnice umožňuje vytěžovat informace jen v úzké a omezené míře veřejným výzkumným institucím, a to i přestože se nejedná o kopírování obsahu či porušování autorských práv, ale o využití legálně držených a zaplacených textů.

Výzkum AI v Evropě není prováděn pouze veřejnými institucemi. Také podniky, zejména malé, střední a ty, které začínají, potřebují mít možnost vytěžovat data. Za přispění Evropského parlamentu jsou však z této možnosti vyloučeny. Výjimku ke komerčnímu vytěžování dat budou moci udělit členské státy. Nemožnost vytěžovat data a text zásadním způsobem ohrozí ambice Evropské unie v oblasti umělé inteligence (AI) a ohrozí další rozvoj inovací založených na technologii AI.

Dalším důsledkem hlasování Evropského parlamentu týkající se omezení přístupu k vytěžování dat bude, že nejslibnější talenty a inovátoři opustí Evropu, aby mohli své nápady a projekty rozvíjet v zemích, kde podobná omezení pro vytěžování dat neplatí (USA, Čína nebo Japonsko).

Požadavek na filtrování veškerého uživatelsky nahrávaného obsahu zakotvený v navrhovaném textu článku 13 se nezbytně projeví vysokou ekonomickou a organizační zátěží poskytovatelů služeb informační společnosti, přičemž silněji budou zasaženy malé a střední podniky. Ve svých důsledcích tak může vést k nedostupnosti v současné době široce užívaných služeb pro občany i podniky a k zamezení vzniku a rozvoje případných nových dynamických technologií v prostředí internetu a tím i k celkovému zhoršení dynamiky využívání digitálního potenciálu ve všech oblastech života.

Článek 11 zakládá zcela nerovnovážnému postavení digitálních společností a tradičních vydavatelů a nezvratně poškodí především drobné vydavatele a mediální startupy.

Z výše uvedených důvodů apelujeme na všechny aktéry dialogu, aby se pokusili výsledný text zejména článku 3, 11 a 13 maximálně vylepšit. Apelujeme rovněž na českou vládu, aby v rámci následné implementace směrnice respektovala doporučení parlamentu České republiky k návrhu směrnice a brala ohled na české a evropské podniky a občany.

Pokud jde o článek 3 vztahující se k výjimkám umožňujícím vytěžování textu, žádáme, aby byla ve výsledném návrhu, který vzejde z dialogu zachována možnost členských států udělit výjimku pro komerční vytěžování dat, a aby tato možnost byla ve výsledném návrhu dále usnadněna. Jsme přesvědčeni, že státy, které vytěžování dat tímto způsobem umožní, budou atraktivním místem k podnikání a podpoří rozvoj hodnotných partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Takové státy pak budou přitahovat nejinnovativnější společnosti, naopak jiné budou ztrácet. Z těchto důvodů žádáme vládu ČR, aby při transpozici směrnice takovou výjimku umožnila.

Dne 1. října 2018